

MARIA ÀNGELS ANGLADA. Escriptora

Nascuda a Vic fa 67 anys, va arribar a Figueres un febrer d'ara fa just 36 anys, «quan els ametllers florien», recordava l'any passat mentre la nomenaven filla adoptiva d'aquesta ciutat on ha vist néixer tres filles i cinc nets, però on també ha hagut de patir la pèrdua del seu marit, Jordi Geli. Poetessa, novel·lista, traductora dels clàssics grecs i llatins, crítica literària i membre de la secció filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Una vida dedicada a les lletres. És Maria Àngels Anglada, i va rebre el seu primer premi literari, el Josep Pla, el mateix any que sortia aquest diari. Va ser per a *Les closes*. Més endavant arribaria *El violí d'Auschwitz*.

«És una falta de memòria dir que abans de la democràcia vivíem millor»

TINA CASADEMONT

■ Figueres.— Tenint en compte que El Punt va néixer amb la instauració de la democràcia, com veu aquells moments, amb la perspectiva dels anys?

—«Jo no sóc política, però, malgrat totes les corrupcions, continuo tenint confiança amb la democràcia. Com que jo havia viscut la guerra, l'època franquista i la primera repressió, no sóc pas d'aquells que diuen que abans s'estava més bé. És una falta de memòria total. Malgrat la decepció que he tingut amb bastants polítics continuo pensant que, dins de tot, sort n'hi ha, de la democràcia.»

—El 1979, coincidint amb la sortida al carrer d'aquest diari, va rebre el primer premi de la seva carrera, el Josep Pla, amb *Les closes*. Com ho recorda?

—Amb molta il·lusió i molt atabalament. Potser és que fa 18 anys els llibres tenien més importància que ara, els audiovisuals no havien pujat tant i se'ls donava molta importància. També hi havia més diaris que ara. Va ser molt important, perquè era la primera novel·la, i també fa 18 anys hi havia moltes menys editorials, sobretot catalanes. Jo no era inèdita com a escriptora, però gairebé, i aleshores si no treies un premi era molt difícil que t'editessin. Per això jo no estic contra els premis. Potser n'hi ha massa, o potser hauria de ser com a França, que són per a obres editades, però per als autors inèdits no deixa de ser una ajuda.»

—Què en pensa de les polèmiques sobre les corrupcions en l'atorgament d'alguns premis?

—«En alguns premis, els de novel·la molt ben dotats, de vegades el jurat no és ben lliure, perquè hi ha pressions editorials. Jo, en un cas en què era jurat, em sembla de novel·la infantil, em vaig sentir molt pressionada per l'editor, i no vaig ser-ho més. De vegades també es pacten, això ho sap tothom, però són els premis relativament ben dotats i importants; en els de poesia no, perquè les quantitats sempre són menors i és un gènere minoritari.»

—Fins a quin punt creu que les noves tecnologies poden haver perjudicat un gènere com la poesia?

—«Em sembla que a Internet hi ha una finestra dedicada a la poesia, però, vaja, la poesia sempre ha estat arraconada. Sobretot, la compra de llibres de poesia. En canvi, el que tenen molt èxit són els recitals. És un fenomen molt curiós. En

Maria Àngels Anglada, en el seu domicili de Figueres, assaborint la polifonia de la música, l'únic que no pot aconseguir amb les lletres. Foto: PERE PAGÈS.

part, crec que la poesia torna tal com va començar, és a dir, a la oralitat.»

—A nivell personal, destacaria la rellevància d'algun fet particular en aquests darrers 18 anys?

—«Són més aviat tristos i m'estimo més no parlar-ne. És clar que, tinc tres filles, i hi ha hagut el naixement dels meus cinc nets, que ha estat una gran alegria.»

—Sempre ha donat mostres d'una gran devoció per la música. Com ha influït en la seva carrera literària?

—«M'agrada moltíssim. Però jo no escolto música mentre escric, sinó abans d'escriure. M'agrada sentir-la bé, i no podria fer-ho mentre escric. El que fa és predisposar-me a escriure.»

—M'agradaria recordar una frase seva: «Els escriptors sempre envegem la pos-

sibilitat polifònica de la música.»

—«En poesia s'han fet provatures i, en general, són nefastes. Cada art té la seva tècnica. En literatura pots parlar de polifonia en el sentit de fer sentir diferents veus, fer salts en el temps, però és molt diferent a la música. Sí, els poetes, sobretot, envegem molt els músics.»

—En el seu contacte amb les lletres, quina ha estat la seva gran satisfacció?

—«Quan escrius un poema del qual n'estàs contenta i el teu crític personal, que en el meu cas, era el meu marit, fa moltíssima il·lusió.»

—Com a apassionada estudiant del món clàssic, com veu que la reforma educativa hagi tendit progressivament a dedicar-hi menys im-

portància en els programes d'ensenyament?

—«Fatal! I sempre que tinc ocasió, ho dic, vingui a tomb i, de vegades, encara que no hi vingui tant. Ja abans d'aquesta reforma, perquè el bandejament dels estudis clàssics ja ve d'abans. En la universitat encara està bastant bé, podria estar-ho més, però en els estudis secundaris està molt malament. Jo m'adreço totalment a un hel·lenista, Carles Miralles, que diu que els professors de grec tindrien dret a posar-se fer vaga avui mateix, perquè el grec ha quedat reduït a una misèria, el llatí no tant, però és clar... És curiós, perquè la mitologia grega agrada molt, però no n'hi ha prou. El grec és conèixer la llengua, els autors... Jo crec que aquesta reforma es reforma-

rà, perquè ho deixen massa de banda.»

—Hi veu sortida?

—Potser per la llei de pèndol que diuen que regeix bastant aquest país, que si les coses són tan avall que no poden anar-hi més, aleshores han de pujar. A mi em sap greu perquè a Catalunya hi ha una gran tradició d'hel·lenistes, que justament ve de les comarques gironines, perquè el primer va ser un ripollenc. A la Universitat de Girona no hi ha càtedra de grec i ho trobo molt greu, ja no dic un departament, tan sols una simple càtedra.»

—*El violí d'Auschwitz* s'ha convertit en la seva novel·la més popular.

—«Sí, ara sí. En el seu moment, *Les closes* també ho va ser, però no es pot comparar, està en la quarta

edició, i *El violí...* en la tretzena, a més de l'edició del Cercle de lectors. De moment, també hi ha una edició en gallec, i està a punt de sortir-ne una en italià amb traducció de Verònica Torres. I el setembre sortirà la castellana i una en alemany.»

—S'havia projectat dur-la al cinema, no?

—«De moment s'ha aturat, per manca de pressupost. Tenen temps fins al 99, perquè em van comprar els drets fins aleshores.»

—Li faria il·lusió?

—«Sí, alguns em diuen que potser tindria una decepció, però em semblava que aquest productor (Andrés Vicente Gómez) tenia ganes de fer-ho molt bé, amb actors anglesos... Però el pressupost es va disparar.»